

ساده

۱- نوک رنگی قطب نما چه جهتی را نشان می دهد؟

پاسخ: نوک رنگی قطب نما همیشه جهت شمال را نشان می دهد.

متوسط

۲- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

الف، قطب نما یک عقربه ی مغناطیسی دارد. درست ☐ نادرست ☐

ب، شمال شرقی، جزء جهتهای فرعی است. درست ☐ نادرست ☐

ج، نوک رنگی قطب نما سمت جنوب را نشان می دهد. درست ☐ نادرست ☐

پاسخ: الف، درست ب، درست ج، نادرست

۳- در یک طلوع صبح آفتابی اگر طوری بایستیم که خورشید روبه روی ما قرار بگیرد، دست چپ ما کدام جهت را نشان می دهد؟

پاسخ: خورشید هنگام طلوع در شرق قرار دارد، پس اگر روبه روی شرق بایستیم، دست چپ ما شمال را نشان خواهد داد.

۴- اگر شما به سمت محل غروب خورشید حرکت کنید، پشت سر شما و سمت راست شما به ترتیب از راست به چپ کدام جهت های جغرافیایی هستند؟

پاسخ: وقتی در جهت غرب (محل غروب خورشید) غرب حرکت کنیم، پشت سر ما شرق و سمت راست ما شمال است.

۵- با توجه به تصویر روبه رو، «خانه ی آقای راد» و «فروشگاه» به ترتیب در کدام جهت ها نسبت به میدان گل ها قرار دارند؟

پاسخ: با توجه به نقشه، خانه ی آقای راد و فروشگاه به ترتیب در جهت شمال شرق و شرق میدان گل ها قرار دارند.

۶- در شکل زیر، بازیکن ها به ترتیب شماره در چه جهتی نسبت به مرکز زمین بازی قرار دارند؟

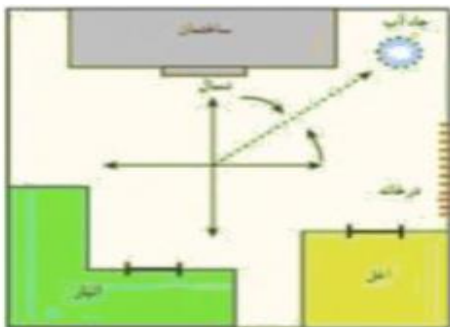
پاسخ:

۷- اگر قطب نما نداشته باشیم، چگونه می‌توانیم جهت شمال را در یک صبح آفتابی پیدا کنیم؟

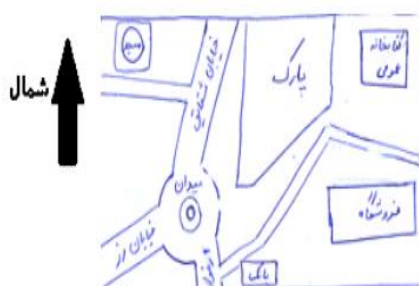
پاسخ: اگر در یک صبح آفتابی، در حیاط خانه یا مدرسه طوری بایستیم که دست راست ما به طرف خورشید باشد و دست چپ ما به طرف مغرب، روبه روی ما شمال و پشت سر ما جنوب است.

۸- در این تصویر، به ترتیب، «چاه آب، آغل و انبار» در کدام جهت‌ها واقع شده‌اند؟

پاسخ: با توجه به تصویر صورت سؤال، چاه آب در سمت «شمال شرق»، آغل در سمت «جنوب شرق» و انبار در سمت «جنوب غربی» قرار دارد.

۹- در نقشه‌ی زیر که قسمتی از یک شهر را نشان می‌دهد، به ترتیب «بانک» و «کتابخانه‌ی عمومی» در کدام جهت‌های جغرافیایی قرار دارند؟

پاسخ: بانک در قسمت جنوب و کتابخانه ی عمومی در شمال شرقی نقشه قرار گرفته اند.

۱۰- موارد «الف» و «ب» به ترتیب، کدام جهت های جغرافیایی را نشان می دهند؟

پاسخ: الف، مشرق ب، جنوب

۱۱- سوالات کتاب مجموعه دروس ۱۳۹۹ دشوار در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید.

الف، به پایین ترین نقطه ی زمین، می گویند.

ب، اگر رو به مشرق بایستیم، پشت سر ما است.

ج، بین دو جهت اصلی و جهت فرعی جنوب غربی وجود دارد.

د، قطب نما یک عقربه دارد.

پاسخ:

الف، قطب جنوب ب، مغرب ج، جنوب _ غرب د، مغناطیسی (آهن ربایی)

۱۲- در تصویر بالا «مدرسه» در کدام سمت ریحانه قرار دارد؟

ب، قطب نما چیست؟

ج، جهت های اصلی و فرعی را نام ببرید.

د، در تصویر بالا پارکینگ در کدام سمت ریحانه قرار دارد؟

پاسخ:

الف، شمال غربی

ب، قطب نما وسیله ای است که جهت قطب شمال و جنوب زمین را نشان می دهد.

ج، اصلی: شمال و جنوب _ غرب و شرق فرعی: شمال غربی _ شمال شرقی _ جنوب غربی _ جنوب شرقی،

پارکینگ در جنوب شرقی ریحانه قرار دارد.

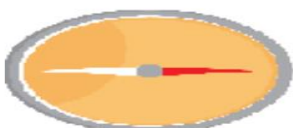
دشوار

۱۳- اگر طوری ایستاده باشیم که رو به طلوع خورشید باشیم پشت سر ما چه جهتی را نشان می دهد؟

طلوع خورشید ← شرق

زمانی که ما رو به طلوع خورشید باشیم پشت سر ما غرب است.

۱۴- با توجه به قطب نما، مشخص کنید که خانه در کدام جهت قرار دارد؟

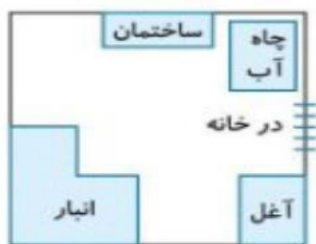
پاسخ:

نوک رنگی قطب نما همیشه سمت شمال را نشان می دهد؛ بنابراین خانه در سمت شمال قرار دارد.

۱۵- هنگامی که خورشید از پشت سر ما طلوع کند، رو به چه جهتی ایستاده ایم؟

پاسخ: خورشید از سمت شرق طلوع می کند، بنابراین وقتی خورشید از پشت سر ما طلوع کند، ما رو به سمت غرب ایستاده ایم.

۱۶- اگر نقشه ی زیر را در آینه ی تخت نگاه کنیم، آغل در کدام جهت جغرافیایی قرار دارد؟

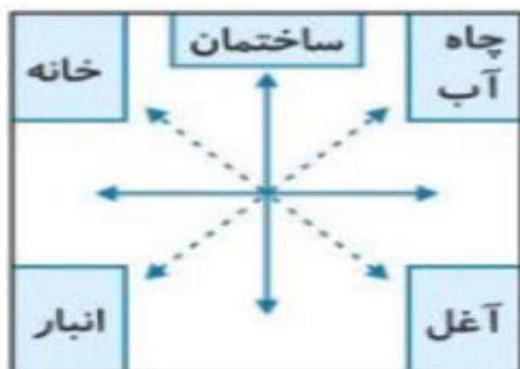
پاسخ:

اگر نقشه را در آینه ی تخت نگاه کنیم، به صورت مقابل خواهد بود:

در این نقشه، آغل در جنوب غربی نقشه قرار دارد.

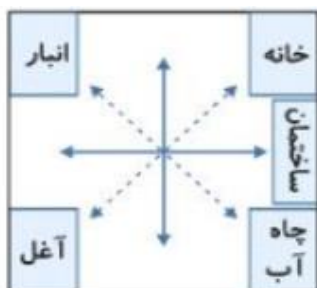
۱۷- اگر نقشه‌ی زیر را طوری بچرخانیم که ساختمان در مشرق قرار گیرد، آن گاه در جنوب غربی نقشه چه مکانی قرار خواهد گرفت؟

پاسخ:

اگر نقشه را طوری بچرخانیم که ساختمان در مشرق قرار گیرد، نقشه به صورت زیر خواهد بود.

با توجه به شکل، «آغل» در جنوب غربی نقشه قرار خواهد گرفت.

۱۸- «سارا و خانواده اش به همراه یک کاروان زیارتی به حرم حضرت معصومه (س) در شهر قم رفته اند. صبحی آفتابی است و جمعیت زائران بسیار زیاد است. در بین شلوغی و ازدحام جمعیت، او خانواده اش را گم کرده است و هر چقدر دور و برش را نگاه می کند، آن ها را پیدا نمی کند. یک دفعه یادش می افتد که کاروان آن ها بعد از زیارت در قسمت شمالی حرم دور هم جمع می شوند.» به نظر شما او چگونه باید شمال نقطه ای را که در آن قرار دارد، پیدا کند؟

پاسخ:

اگر در یک صبح آفتابی، در حیاط خانه یا مدرسه طوری بایستیم که دست راست ما به طرف خورشید باشد و دست چپ ما به طرف مغرب، روبه روی ما شمال و پشت سرمان جنوب است.

ساده

۱۹- قطب نما یک عقربه‌ی مغناطیسی دارد که نوک رنگی آن همیشه در جهت قرار می گیرد.

- (۱) شرق
(۲) غرب
(۳) شمال
(۴) جنوب

پاسخ:

قطب نما یک عقربه ی مغناطیسی دارد که نوک رنگی آن همیشه در جهت شمال قرار می گیرد.

۲۰- کدام گزینه درست است؟

(۱) اگر طوری بایستیم که رو به روی ما شمال باشد، دست راست ما در جهت شرق است.

(۲) شمال، جنوب، مشرق و مغرب جهت های فرعی هستند.

(۳) خورشید از مغرب طلوع می کند و در مشرق غروب می کند.

(۴) نوک رنگی عقربه ی قطب نما همیشه در جهت جنوب قرار می گیرد.

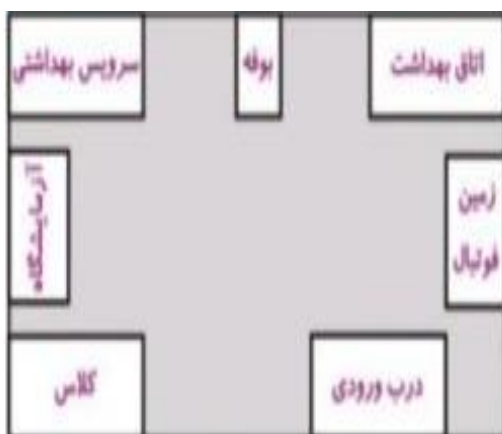
پاسخ:

گزینه ی ((۲)): شمال، جنوب، مشرق و مغرب، جهت های اصلی هستند.

گزینه ی ((۳)): خورشید از مشرق طلوع می کند و از مغرب غروب می کند.

گزینه ی ((۴)): نوک رنگی عقربه ی قطب نما همیشه شمال را نشان می دهد.

۲۱- آزمایشگاه در چه جهتی از مدرسه قرار دارد؟

(۱) شمال شرقی

(۲) جنوب شرقی

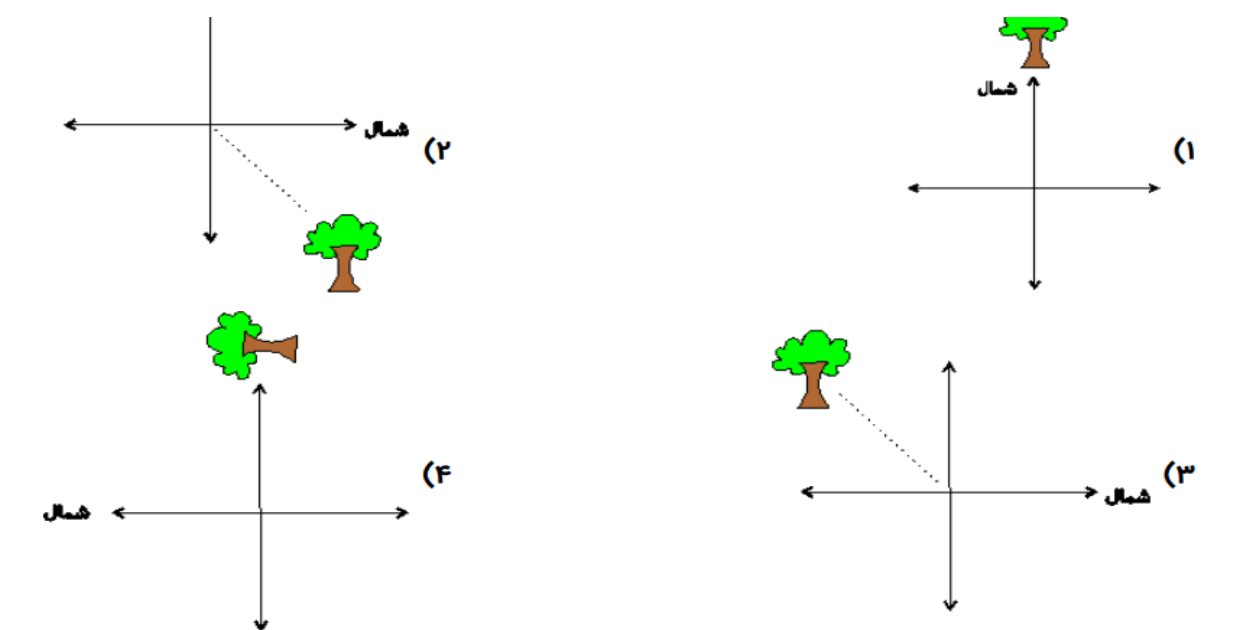
(۳) غرب

۴، جنوب غربی

پاسخ:

آزمایشگاه در غرب مدرسه قرار دارد.

۲۲- از دانش آموزان خواسته شده است نمودار جهت های جغرافیایی را رسم کنند و درخت را در جهت شمال شرقی قرار دهند. کدام فرد نمودار را به درستی کشیده است؟

پاسخ:

با توجه به جهت شمال در گزینه ی «۲»، درخت در این شکل در شمال شرقی قرار گرفته است.

متوسط

۲۳- اگر شما به سمت محل غروب خورشید حرکت کنید، پشت سر شما و سمت راست شما به ترتیب از راست به چپ کدام جهت های جغرافیایی هستند؟

پاسخ: ۱) مغرب - شمال ۲) مغرب - جنوب ۳) مشرق - شمال ۴) مشرق - جنوب

وقتی در جهت غرب (محل غروب خورشید) غرب حرکت کنیم، پشت سر ما شرق و سمت راست ما شمال است.

۲۴- کلمات کدام گزینه، به ترتیب جاهای خالی عبارت زیر را به درستی کامل می کنند؟

«علی در یک صبح آفتابی به مدرسه می رود. اگر دست راست او به سمت طلوع خورشید باشد و دست چپ او به سمت

.....، روبه روی او به سمت و پشت سرش است.»

۱) مغرب- شمال- جنوب ۲) مغرب- جنوب- شمال

۳) مشرق- جنوب- شمال ۴) مشرق- شمال- جنوب

پاسخ: گزینه ۱

اگر در یک صبح آفتابی، در حیاط طوری بایستیم که دست راست ما به طرف طلوع خورشید باشد و دست چپ ما به طرف مغرب، روبه روی ما شمال و پشت سرمان جنوب است.

۲۵- اگر در هنگام طلوع خورشید طوری بایستیم که دست راست ما به طرف خورشید باشد، جهات جغرافیایی چگونه است؟

۱) روبه رو: شمال- پشت سر: جنوب- سمت راست: مغرب

۲) سمت راست: مشرق- روبه رو: شمال- سمت چپ: مغرب

۳) پشت سر: مشرق- روبه رو: مغرب- سمت راست: شمال

۴) سمت چپ: مغرب- پشت سر: جنوب- سمت راست: شمال

پاسخ: ۲

اگر در هنگام طلوع آفتاب دست راست ما به طرف خورشید باشد، سمت راست ما مشرق، سمت چپ ما مغرب، روبه روی ما شمال و پشت سر ما جنوب است.

۲۶- با توجه به تصویر روبه رو، «خانه ی آقای راد» و «فروشگاه» به ترتیب در کدام جهت ها نسبت به میدان گل ها قرار دارند؟

۱) شمال غرب- شرق

۲) شمال شرق- غرب

۳) شمال غرب- غرب

۴) شمال شرق- شرق

پاسخ: گزینه ۴

با توجه به نقشه، خانه ی آقای راد و فروشگاه به ترتیب در جهت شمال شرق و شرق میدان گل ها قرار دارند.

۲۷- در شکل زیر، بازیکن ها به ترتیب شماره در چه جهتی نسبت به مرکز زمین بازی قرار دارند؟

۱) شمال غرب- شمال- شرق- جنوب

۲) شمال غرب- شمال- شرق- جنوب شرق

۳) جنوب غرب- جنوب- شرق- شمال شرق

۴) شمال شرق- جنوب- غرب- جنوب غرب

پاسخ: گزینه ۲

متوسط

۲۸- اگر در یک صبح آفتابی طوری بایستیم که دست راست ما به طرف طلوع خورشید باشد در این صورت رو به روی ما... و پشت سر ما... و دست چپ ما... خواهد بود.

(۱) شمال_جنوب_مغرب (۲) شمال_جنوب_مشرق

(۳) جنوب_شمال_مغرب (۴) جنوب_شمال_مشرق

پاسخ: گزینه ۱

دست راست ← مشرق دست چپ ← مغرب روبه رو ← شمال پشت سر ← جنوب

۲۹- اگر قطب نما نداشته باشیم، چگونه می توانیم جهت شمال را در یک صبح آفتابی پیدا کنیم؟

(۱) اگر سمت راست ما، به طرف خورشید باشد، رو به روی ما شمال است.

(۲) اگر سمت راست ما، به طرف خورشید باشد، پشت سر ما شمال است.

(۳) اگر سمت چپ ما، به طرف خورشید باشد، شمال در سمت راست ما قرار دارد.

(۴) هر طرف که خورشید قرار دارد، آن طرف شمال است.

پاسخ: گزینه ۱

اگر در یک صبح آفتابی، در حیاط خانه یا مدرسه طوری بایستیم که دست راست ما به طرف خورشید باشد و دست چپ ما به طرف مغرب، روبه روی ما شمال و پشت سر ما جنوب است.

۳۰- کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) قطب نما وسیله ای است که جهت قطب شمال و جنوب زمین را نشان می دهد.

(۲) جنوب شرقی یک جهت فرعی است.

(۳) بر روی کره جغرافیایی، قطب جنوب در سمت راست قطب شمال قرار دارد.

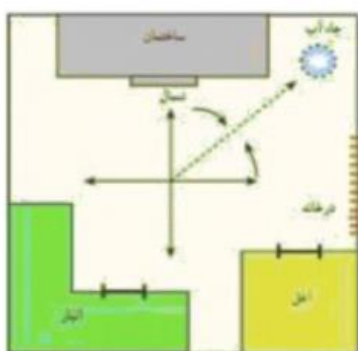
(۴) پایین ترین نقطه ی زمین، قطب جنوب است.

پاسخ: گزینه ۳

بر روی کره ی جغرافیایی، قطب جنوب «روبه روی» قطب شمال قرار دارد.

متوسط

۳۱- در این تصویر، به ترتیب، «چاه آب، آغل و انبار» در کدام جهت ها واقع شده اند؟

۱) شمال شرق - جنوب - جنوب غرب

۲) شمال شرق - جنوب شرق - جنوب غرب

۳) شمال غرب - جنوب غرب - جنوب شرق

۴) شمال غرب - جنوب شرق - جنوب غرب

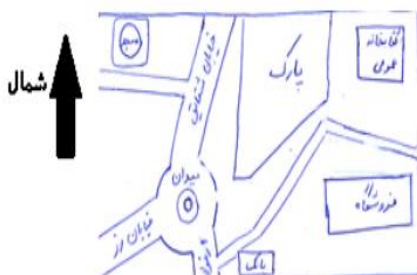
پاسخ: گزینه ۲

با توجه به تصویر صورت سؤال، چاه آب در سمت «شمال شرق»، آغل در سمت «جنوب شرق» و انبار در سمت «جنوب غربی» قرار دارد.

متوسط

۳۲- در نقشه ی زیر که قسمتی از یک شهر را نشان می دهد، به ترتیب «بانک» و «کتابخانه ی عمومی» در کدام

جهت های جغرافیایی قرار دارند؟

۱) جنوب - شمال غرب

۲) جنوب - شمال شرق

۳) جنوب غرب - شمال غرب

۴) جنوب غرب - شمال شرق

پاسخ: گزینه ۲

بانک در قسمت جنوب و کتابخانه ی عمومی در شمال شرقی نقشه قرار گرفته اند.

۳۳- موارد «الف» و «ب» به ترتیب، کدام جهت های جغرافیایی را نشان می دهند؟

۱) مغرب- جنوب

۲) مشرق- مغرب

۳) مشرق- جنوب

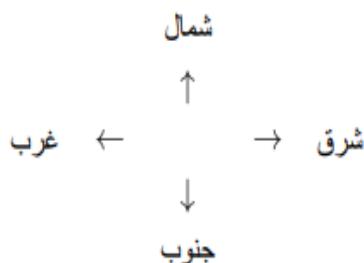
۴) جنوب- مشرق

پاسخ: گزینه ۳ (الف، مشرق ب، جنوب)

متوسط

۳۴- علی در حیاط مدرسه روبه قطب شمال ایستاده است، حسن، پس از ورود به حیاط، پشتش را به پشت علی چسباند و از علی پرسید، من رو به کدام جهت ایستاده ام. پاسخ صحیح علی کدام گزینه خواهد بود؟

۱) مشرق ۲) مغرب ۳) شمال ۴) جنوب

پاسخ: گزینه ۴

حسن رو به جنوب ایستاده است.

دشوار

۳۵- کدام یک از موارد زیر جزء جهت های فرعی نمی باشد؟

۱) شمال شرقی ۲) جنوب - غرب ۳) جنوب شرقی ۴) شمال غربی

پاسخ: گزینه ۲

شمال - جنوب - شرق - غرب جهت های اصلی هستند و شمال شرقی و شمال غربی - جنوب شرقی و جنوب غربی جهت های فرعی ما هستند.

دشوار

۳۶- اگر طوری ایستاده باشیم که رو به طلوع خورشید باشیم پشت سر ما چه جهتی را نشان می دهد؟

(۱) شمال (۲) غرب (۳) شرق (۴) جنوب

پاسخ: گزینه ۲

طلوع خورشید ← شرق

زمانی که ما رو به طلوع خورشید باشیم پشت سر ما غرب است.

۳۷- با توجه به قطب نما، مشخص کنید که خانه در کدام جهت قرار دارد؟

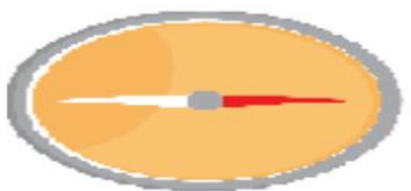

(۱) غرب

(۲) جنوب

(۳) شرق

(۴) شمال

پاسخ: گزینه ۴

نوک رنگی قطب نما همیشه سمت شمال را نشان می دهد؛ بنابراین خانه در سمت شمال قرار دارد.

دشوار

۳۸- هنگامی که خورشید از پشت سر ما طلوع کند، رو به چه جهتی ایستاده ایم؟

(۱) شمال (۲) شرق (۳) جنوب (۴) غرب

پاسخ: گزینه ۴

خورشید از سمت شرق طلوع می کند، بنابراین وقتی خورشید از پشت سر ما طلوع کند، ما رو به سمت غرب ایستاده ایم.

۳۹- اگر نقشه ی زیر را در آینه ی تخت نگاه کنیم، آغل در کدام جهت جغرافیایی قرار دارد؟

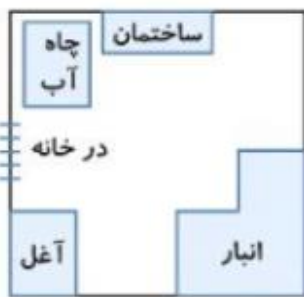

(۱) جنوب شرقی

(۲) جنوب غربی

(۳) شمال شرقی

(۴) شمال غربی

پاسخ: گزینه ۲

اگر نقشه را در آینه ی تخت نگاه کنیم، به صورت مقابل خواهد بود:

در این نقشه، آغل در جنوب غربی نقشه قرار دارد.

40- اگر نقشه ی زیر را طوری بچرخانیم که ساختمان در مشرق قرار گیرد، آن گاه در جنوب غربی نقشه چه مکانی قرار خواهد گرفت؟

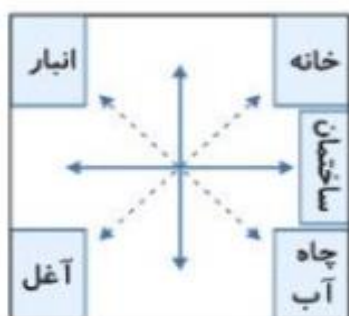
(۱) انبار

(۲) آغل

(۳) خانه

پاسخ: گزینه ۲

اگر نقشه را طوری بچرخانیم که ساختمان در مشرق قرار گیرد، نقشه به صورت زیر خواهد بود.

با توجه به شکل، «آغل» در جنوب غربی نقشه قرار خواهد گرفت.

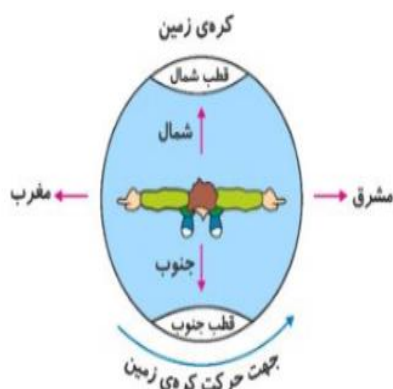
۴۱- در یک صبح آفتابی اگر در جهتی قرار بگیریم که خورشید به آرامی از سمت چپ ما به سمت راست برود، کدام یک از گزینه های زیر نادرست است؟

۱) پشت سر ما جنوب است. ۲) دست راست ما جهت غرب را نشان می دهد.

۳) اگر برگردیم، رو به شمال خواهیم بود. ۴) دست چپ ما جهت شرق را نشان می دهد.

پاسخ: گزینه ۱

خورشید از شرق بالا می آید و در مغرب غروب می کند، یعنی خورشید در آسمان به آرامی از شرق به سمت غرب می رود و باتوجه به این که در صورت سؤال خورشید از سمت چپ ما به سمت راست رفته است، در نتیجه، دست راستمان، غرب دستچپ ما شرق، روبه روی ما جنوب و پشت سر ما شمال خواهد بود. در نتیجه همه ی گزینه ها به جز گزینه ی «۱» درست هستند.

۴۲- کدام عبارت نادرست است؟

۱) اگر طوری بایستیم که شرق روبه روی ما باشد، شمال در سمت چپ ما خواهد بود.

۲) اگر رو به شمال غربی بایستیم، جنوب شرقی پشت سر ما خواهد بود.

۳) اگر انگشت خود را روی نقطه ای از کره جغرافیایی نگه داریم و کره را بسمت راست بچرخانیم، انگشت ما مکانهایی در غرب نقطه ی اول را نشان میدهد.

۴) اگر طوری بایستیم که جنوب روبه روی ما و شمال پشت سرمان باشد، در پایان روز خورشید در سمت چپ ما خواهد

پاسخ: گزینه ۴

اگر طوری بایستیم که جنوب روبه روی ما و شمال پشت سرمان باشد، در پایان روز خورشید در مغرب و سمت راست ما خواهد بود.

دشوار

۴۳- «سارا و خانواده اش به همراه یک کاروان زیارتی به حرم حضرت معصومه (س) در شهر قم رفته اند. صبحی آفتابی است و جمعیت زائران بسیار زیاد است. در بین شلوغی و ازدحام جمعیت، او خانواده اش را گم کرده است و هر چقدر دور و برش را نگاه می کند، آن ها را پیدا نمی کند. یک دفعه یادش می افتد که کاروان آن ها بعد از زیارت در قسمت شمالی حرم دور هم جمع می شوند.» به نظر شما او چگونه باید شمال نقطه ای را که در آن قرار دارد، پیدا کند؟

۱) باید دست چپ خود را به طرف خورشید بگیرد و دست راست خود را به طرف مشرق، در این صورت روبه روی او شمال است.

۲) باید دست راست خود را به طرف خورشید بگیرد و دست چپ خود را به طرف مشرق، در این صورت روبه روی او شمال است.

۳) باید دست چپ خود را به طرف خورشید بگیرد و دست راست خود را به طرف مغرب، در این صورت روبه روی او شمال است.

۴) باید دست راست خود را به طرف خورشید بگیرد و دست چپ خود را به طرف مغرب، در این صورت روبه روی او شمال است.

پاسخ: گزینه ۴

اگر در یک صبح آفتابی، در حیاط خانه یا مدرسه طوری بایستیم که دست راست ما به طرف خورشید باشد و دست چپ ما به طرف مغرب، روبه روی ما شمال و پشت سرمان جنوب است.

دشوار

۴۴- نقشه ی کشورمان را در ذهن خود به یاد آورید. کدام یک از گزینه های آورده شده، در یک جهت فرعی نسبت به مرکز کشور قرار دارند؟

(۱) بندر عباس (۲) دریاچه ی ارومیه

(۳) دریای خزر (۴) استان ایلام

پاسخ: گزینه ۲

بندر عباس در جنوب، دریای خزر در شمال و استان ایلام در غرب کشورمان واقع شده اند و به عبارت دیگر در جهت های اصلی واقع شده اند. اما دریاچه ی ارومیه در شمال غربی کشورمان واقع شده است، یعنی در جهت فرعی قرار دارد.